

Kjøretur over Folgefonnen.

I et Reisebrev til Morgenbladet fra Norheim-sund, dateret 26. Juli 1888, berettes om en Slædefart over Folgefonnen, som faldt meget heldig ud.

„Over Folgefonnen gik det udmerket“, heder det i Brevet, „og bagefter var der ligesaa udmerket Hvile at faa i Hotel Hardangers gode Senge paa Odda. Naar Nansen kommer over sin Indlandsis, vil han kunne misunde Folgefons-Expeditionen dens glimrende Kvarter.“

Den Halvø, paa hvilken Folgefonnen ligger, minder ved sin hele Bygning og geografiske Konstruktion om Grønland, kun med den Forskjel, at

Spidsen ikke vender mod Syd, men mod Nord. Maurangerfjorden er dens Sermelik, og her skulde Overgangen voves.

I Forveien var der af Opsidderne ved Østpollen i Mauranger, som vil gaa i Kompagni sammen for den fremtidige Slædeskyds over Folgefonnen, bragt to Langslæder op paa Fonnen ad den gamle Vei over Hardangerskaret. Om Morgenens, som vi skulde tage ud, blev Hestene sendte op, og saa gav Expeditionen sig ud omtrent 1 $\frac{1}{2}$ Time senere for at følge en anden, nylig aabnet Vei, som fører mere bent ind paa Isen. Denne er aabnet derved, at den norske Turistforening, med Tilskud af sidste Statsbevilling, har ladet opføre en Bro over Myseelven, lige i dennes Udløb af Mysevandets, som igjen ligger klods op under Isbræen. Derop gik vi langs en Ryg, som springer frem i Dalen, og som byder en ulige mageligere Opstigning end den, man havde paa den gamle Vei. Broen var meget god og hang i solide, galvaniserede Jerntauge; den er indrettet paa, at man om Vinteren kan tage Plankerne af og gemme dem under en Helle, medens samtidig Taugene slappes for at kunne staa sig, naar det hele Gjel fyger sammen med Sne.

Veien kan nu godt passeres af alle Fodgjængere, og den vil let kunne udbedres til en god Ride-

vei. Ovenfor Mysevandet, hvor nogle Hunde, som ledsagede Toget, foranstaltede en lystig Rypejagt, kom vi ind i en græsrig Dal, Urabotdalen, hvor der sandsynligvis nu vil blive opsat en Turisthytte, hvori Liebhabere af den nye Sport kan tilbringe Natten. Ved denne Hytte er der ogsaa fortrinligt Beite for de Heste, som det vil blive nødvendigt at holde for den fremtidige Slædeskyds over Bræen.

Imidlertid er derfra et noksaa godt Stykke igjen til selve Snemassen.

Vi havde paa den endnu ubanede Vei adskillige Vanskeligheder at overvinde, som dog ved lidt Arbeide kunde bortfjernes, og det forekom os længere at gaa, end vi havde ventet, inden vi kom frem til Isen. Vi vandrede over glatskurede Fjeldpartier af den Sort, som man finder paa alle Kanter af Folgefonnen, og over lange Snemarker, inden vi naaede det Maal, hvor Hestene skulde møde. Men naar alt bliver ordnet, kan dette undgaaes, og Kjøreturen kan da begynde ved den første sammenhængende Snefon.

Stevnet var sat ved Hundsøret, den høie Top, som rager frem af Snehavet, og her kom ogsaa Hestene en Stund efterat vi var komne paa Stedet.

Taagen lagde sig nedover Snevidden, lettede igjen paa sig og hvirvlede atter henover de hvide Rygge. Udsigten var saaledes alt andet end klar

og ulindret; men dog var der mere at skue, end vi paa Forhaand havde gjort os Haab om at faa se. I Vest var alt hyllet i den mørkeste Skodde, og mod Nord trak det alt mere og mere sammen. Førerne siger, at man under almindelige Omstændigheder kan se Justedalsbræen oppe fra Høiden; maaske er dog dette kun de store Bræer i Sogndal. Vi saa nu i ethvert Tilfælde aldeles intet paa den Kant, uden klare Fjeldkonturer i store Skymasser, der gav os en Antydning om daarligt Veir paa Voss og videre nordover. Men i Vest var Horizonten friere, og der var der Anledning til at nyde en mere omfattende Udsigt.

Hvar var saa at se?

Jo — intet mindre end Hardangervidden, stor og bred, som den er, i fuldt Fugleperspektiv.

Haarteigen, eller som den paa disse Kanter benævnes, Saltpyt, tegnede sig aldeles klart mod Himmelen, ligesaa hatteformet, som det Fjeld Hatten, der har givet Hatfjelddalen i Helgeland Navn. Mere nordlig strakte Hardangerjøkulen sin lange snehvide Ryg ovenpaa de bratte Fjeldvægge, mellem hvilke dens besynderlige Arme, de saakaldte Skaak, falder ned. I Sydvest saaes adskillige store Snebræer omkring Haukelifjeldene. Det pikante i dette Skue øgedes derved, at vi ogsaa saa Tyssestrengene, omtrent i deres fulde Høide, og Skjægge-

dalsfossens øverste Stup. Gausta var ikke synligt, men det kan godt være, at ogsaa dette Fjeld under klarere Veirforhold kan sees fra Folgefonnen.

Skuet er storartet, og selv om der kommer lidt Skodde drivende, skal det ikke betage Udsigten noget af dens ophøiede Karakter.

Hvor er det muligt at foretage en Slædetur under mere storartede Omgivelser, og hvem vil ikke søge at komme til at gjøre en saadan, naar han hører, hvor let det er? Der er intet, som skal afskrække, og naar man saa til næste Aar faar indrettet sig lidt bedre, er det ikke at tvile paa, at her vil blive Tilstømning. Endnu er der kun foretaget en Kjøretur over Folgefonnen, — saadan en ren Prøvetur. Men til næste Aar vil der være mange, som har fulgt i vore Fodspor og set, hvad der er at se, medens man paa Slæder iler hen over Isen og Sneen. Da vil det ogsaa være bekvemmere, end det egentlig var paa den første Tur.

Thi vi var henviste til at benytte Høslæder med Træmeier, uden ordentlige Sæder; vi tog Plads paa fastbundne Høsække og maatte holde os fast saa godt vi kunde, hvilket ikke altid var saa let, da det var lidt koldt, og Hænderne hurtig blev frosne. Men det gik dog.

Først var der en lang Opstigning at klare, hvor der maatte kjøres Skridt for Skridt, og det

var ikke noget mærkeligt. Saa blev det fladere, og da gik det hurtigere, og endelig hældede det udover, — da kom Fornøielsen.

Gotskalk Gjerde, den Mand, som har fattet Tanken paa disse nye Bræture, og som bliver Hovedmanden for deres Ordning, sprang da paa Slæden og lod Hestene løbe. Nu skulle vi ned til Odda, og det gik i hvirvlende Fart, indtil Bræen sluttede. Jeg har aldrig paa nogen Kjøretur, hverken Sommer eller Vinter, havt en saadan Fornemmelse, som paa denne. I fuld Fart paa Folgefonnen, med Sneen sprudende om os, medens en stor Del af Norge laa under os. At Nyhedens Interesse kom her til, med Bevistheden om, at dette var dog noget, som ingen før os havde nydt. Vore Ledsagere fra Mauranger havde den samme Følelse, og Gotskalks Ansigt straaede som en romersk Triumfators. Han saa sin Idé virkeliggjort for sig, og han vidste, at nu var den Dag og Time nær forestaande, da han skulde se Hesteskydsen og Kjøreturene paa Folgefonnen realiserede.

For en Mængde Udlændinger vil denne nye Befordringsmaade blive en stor Tiltrækning. Naar den bliver nærmere bekendt, kan man ikke vel undlade at tage Turen over Folgefonnen. Saa vil snart den beskedne Hytte, som man nu tænker paa, blive afløst af større Bygninger, og det bliver en Modesag at se Solopgangen fra Slæde paa Folgefonnen.

Der er allerede dem, som snakker om Telefon over Isen.